

Quinta etas mundi

Linea regum Syrie
Seleucus Ceraunes

Antiochus Magnus

Seleucus iners

Seleucus iners

cu virib⁹ ⁊ diuitijs pl̄imū habudaret ita exercitū istruxit gregarij milites auro caligas facerēt huic annibal pen⁹ cartagine tradēs metu romāor⁹ ad eū secessit. Romani antiochi ⁊ annibal insolētias sustinere nō valētes. L. Cornelij p̄sule ⁊ Scipioes. s. nasicāt africanū legatos cōstituētes annibale superāit. Etiā antiochū deuicētes. coegerit eū pacē a romāis postulare. Cōcessavit ex europa asiaq; recederet se itra thauz contineret: ⁊ 20. oblidib⁹ dat⁹ decē milia talētor⁹ q̄tānīs psolueret. Eū tādez thesauri cupiditate a sacerdotib⁹ fallaciter p̄missi p̄sidē intrass̄ in fano fortune ab ip̄is sacerdotib⁹ p̄empt⁹ ⁊ mēbratim cōcīsus e templo p̄iectus est.

Seleuc⁹ ille q̄ ⁊ philopator septim⁹ asie ⁊ syrie rex reguit ānis. 12. Vir q̄des i genio ebēs ⁊ iniqu⁹: misit heliodor⁹ ad spoliandū erariū in tēplo q̄ iniq̄ iudicās p̄ angelū flagellat⁹ vix ad vitā rediit. Onias p̄ eo orante hic cum nullum filium successorem reliquisset. Antiochum illusorem fratrem successorem habuit.

Machabei

A nno. xix. epiphāria iudeorum de Antiocho magno de quo. 2. machabeorum. iiii. dicitur de magnis periculis adeo liberati magnifice gratias agimus ip̄i vt pote qui aduersus talem regem dimicauimus.

S eleuc⁹ Ceraunus ei⁹ noīs scđs. Quīt⁹ syrie rex reguit ānis. 2. Is cōtra ciuitates q̄ a p̄e defecerāt ingētē classēz copauit. Et orta tēpestatē classēz oēm amisit p̄ter nudū corp⁹ ⁊ paucos comites. Hēn post naufragiū a ptolomeo euergete vii⁹ ctus in antiochiā fugit ybi a frē Antiochō auxilia postulauit antiochib⁹ aut̄ cū effet ānoz. 14. sup̄ etatē regni cupid⁹ sub occasiōe regni defendendi frātri huic Seleuco regnū abstulit.

I. Si duo frēs Antioch⁹ magn⁹ ⁊ Seleucus ceraunos ambo regnauerūt volētes verō vīdicare sanguinē p̄ris sui ⁊ onye q̄s euergetes rex egypti interfecit. Grandē ducūt exercitū cōtra philopatorē filiū euergeti. Sed an̄ cōgressuz Seleuc⁹ morit⁹. et antioch⁹ p̄sequit bellū: in q̄ vix auffugieſ totū exercitū p̄didit. Rursumq; cōgregās exercitū ⁊ p̄tra Epiphanē filiū philopatoris adhuc puer⁹ q̄tuor ānoz habēs cū mltis alijs secū philippū regē maledicōnū. obtinuitq; p̄tra duces ptolomei pueri; fūgauitq; Scopā ducē ei⁹. ui deā q̄z cū mlti alijs ciuitatis acq̄siuit ⁊ oīa q̄uauit. Et qr̄ armis egypti capere nō poterat. vloose despōdit epibani filiā suā v̄t sic quasi amic⁹ regnū itraret. s. nō p̄ualuit cum res innotuit.

A ntioch⁹ cognomēto magn⁹ ei⁹ noīs q̄rtus Sext⁹ syrie rex: syriis regre cepit regūt ānis. 36. Is ptolomeū philometrē deuicit. ⁊ cu virib⁹ ⁊ diuitijs pl̄imū habudaret ita exercitū istruxit gregarij milites auro caligas facerēt huic annibal pen⁹ cartagine tradēs metu romāor⁹ ad eū secessit. Romani antiochi ⁊ annibal insolētias sustinere nō valētes. L. Cornelij p̄sule ⁊ Scipioes. s. nasicāt africanū legatos cōstituētes annibale superāit. Etiā antiochū deuicētes. coegerit eū pacē a romāis postulare. Cōcessavit ex europa asiaq; recederet se itra thauz contineret: ⁊ 20. oblidib⁹ dat⁹ decē milia talētor⁹ q̄tānīs psolueret. Eū tādez thesauri cupiditate a sacerdotib⁹ fallaciter p̄missi p̄sidē intrass̄ in fano fortune ab ip̄is sacerdotib⁹ p̄empt⁹ ⁊ mēbratim cōcīsus e templo p̄iectus est.

S eleuc⁹ ille q̄ ⁊ philopator septim⁹ asie ⁊ syrie rex reguit ānis. 12. Vir q̄des i genio ebēs ⁊ iniqu⁹: misit heliodor⁹ ad spoliandū erariū in tēplo q̄ iniq̄ iudicās p̄ angelū flagellat⁹ vix ad vitā rediit. Onias p̄ eo orante hic cum nullum filium successorem reliquisset. Antiochum illusorem fratrem successorem habuit.

S eptē filij machabei cum matre et Eleazaro cū mltis alijs martyrio coronat⁹. qui martyres ante incarnationē filij dei p̄ lege dei usq; ad mortē q̄uissima tolerauere tormēta.

A nno. xix. epiphāria iudeorum de Antiocho magno de quo. 2. machabeorum. iiii. dicitur de magnis periculis adeo liberati magnifice gratias agimus ip̄i vt pote qui aduersus talem regem dimicauimus.

Linea Christi

Eleazar

Eleazar an. m. 5009.

T ille symō onye pōtificis fili⁹ duodeci mus hebreoz sum⁹ pōtifex sedit ānis. 12. Vir bon⁹: magna h̄ns p̄eo nia laudis. Ecclesiastici l. q̄ templū reformauit in meli⁹: ⁊ ciuitatē p̄ua luit amplificare. Hic curauit gente suā ⁊ libera uit eā a pditiōe. Moriens tandem onia filiū reliquit succōssorem.

O nias magn⁹ simō nis fili⁹ pōtificis obtinēs sedit ānis. 29. q̄ p̄ter tyrānidē antiochi cū iudeā subegit fugit cū mlti iudeis in egyptū. Ibiq; extruxit templū ad instar tēpli i hierusalē in q̄ grauster peccauit agēdo sup̄sticōse. moriens reliquit filium adhuc infante.

T ille Symō fuit fili⁹. O nias q̄ tenuit pōtificatū post fugā patrī sui. princeps aut sacerdotum tandem moriens tres post se reliquit filios Oniā Iesuz ⁊ Iohannē. Qui ad tres p̄cipiat⁹ Sacerdocij p̄uenē runt.

O nias pius fuit vir sanct⁹ grat⁹ deo t̄ hoībus: q̄ tandem ab andronico occis⁹ e. At rex de iustissimi viri nece turbat⁹. Andronicū homicidā capi fecit ⁊ purpura exutū eo in loco q̄ oniā pemerat tādū v̄gl cedi fecit donec expiraret

Linea pontificū

Simon fili⁹ Onye

Onias

Symon

Onias pius

Sena

Sena urbiuz ethrurie, virib⁹ opibusq; nunc sedā amenissimo loco sita. Et ut Policerates libro sexto tradit a gallis senonēsibus tib⁹ brennij ante xp̄i aduentū. ccc lxxxij. cū in ytalā venit condita p senibus suis ⁊ armētarijs eam cōstruxerūt; nō modo fides bystorie sed celebris traditio ex eo qui dem validior. Q senēses ⁊ liniāmētis membror⁹ ⁊ venustate faciei ⁊ coloris gratia; morib⁹ quoq; ipis ad gallos ⁊ britones a quib⁹ originē traxerūt vident⁊ accedere; licet eos vetustas tib⁹: orbis plaga; litus regi onis. cōuict⁹ finitimor⁹ quib⁹ sanguine ⁊ morib⁹ diu pmixti sunt ex magna pte mutauerit. Sed reuera inter nouas numerari potest; cū nullis in veterū monimētis repiat; nullaq; antiquitatis vestigia in ea appareat. Sunt q affirmat Karolū cui maleo fuit cognomētū eas cōdidisse. In celebri tamē monasterio venetijs sc̄i Georgij de alga (qd gliosus pontifex Eugenij relicto primū seculo p̄pria edificauit paterne hereditatis pecunia) inuenit in libro litteris scripto puetustis. Iohannē romanū pontifice nomis ordine duo de vice simū acceptis de perusina clusiēsi. Aretina. fesulana. floretina. ⁊ volaterrana diocesib⁹. sex plebatib⁹. ciuitatem bāc edificasse; q ab ipo sex plebatū numero Sena fuerit appellata. Hec quippe ciuitas nunc sup colle ciuisdā pennisule iacet yndiq; q̄s ripas rugosas habēs; in supiore tamē yrbis pte solū aliquātulū habz oris viridarijsq; ornatū. In qua quidē celeberrima extant edicia. Videlicet gymnasium ppulcrū ⁊ for⁹ ⁊ porticus et regia palatia. Hospitaleq; sumptuosissimū pietissime gubernatum. Amplia qz et libera est cū turrib⁹ bus ⁊ pugnaculis ac optis instituta morib⁹; pplo neq; rudi neq; in urbano. Ei⁹ ager maxim⁹ ⁊ herbidus semip bou bubalor⁹ ouiuq; multor⁹ nutritor. Frumenti qz vini et olei ferax. ac fructuū ois generis abūdans. Hec a roma stadijs octingētis distat. Cui⁹ viri inter etruscos religione morib⁹ ac lingua p̄stare noscuntur. Habuit aut̄ Sena illustrās sid⁹ sc̄m Bernardinū cui⁹ reliquie apud aquilā yrbē miraclis p singulos dies multiplicatis coruscāt. Is p̄m oīm ordinē beati Francisci ad eā q nūc tantope viget obseruaciā regule pduerit. Ornataq; fuit Hugone medico ⁊ pbo qui ceteris sui seculi postfuncti vita Jacobū forlūnēsem docti or clariorq; habit⁹. Et friderico iuris consultissimo; qui ea in doctrina cōsilia plima reliqt. Sena qz Silvio enea psis pmū laurea; post: episcopali ⁊ papali mitra redimito. Virisq; plimis ⁊ p̄tificib⁹ doctrina excultis ornatur. Umbrone senēsis agri fluvij inter ⁊ paludē danaam siue fluvij palia que ea palus efficit multa sunt mōtana ⁊ campestria opida. Inestq; clusiū vetustissima yrbis de qua Plini⁹ plura scribit; que olim Larmon fuit nomiata; nūc yrbī senensi subiecta ⁊ ab eo aucta.

Quinta etas mundi

Reges Egipti
Ptolomeus epiphantes

Ptolemy p̄l̄ metor

Minnia

Minnia

Menander

Demetrius

Menippus phus Lyn: cō genere phen & condicōe seru: cui dñs fuit bach⁹
quidā pontic⁹. fuitq; vt retulit herennip⁹) diurn⁹ fenerator; tandem insidias

Dpassus oīa que habebat amisit. Ex qua re se suspendit.

Demetri⁹ phaler⁹ cognomēto phus Theophrasti discipulus; disputator subtilis & orator; parū vehemēs fuit (vt Cicero ait) dulcis tñ: hic cū apd atheniēses ob eximias ei v̄tutes. 10. annos p̄fuerit trecēt & sexagita ereis statuīs honorar⁹ fuit. eo q̄ ciuitatē redditib⁹ & edificij p̄fimus auxerit. Absens postea ab innidis imagines dirute. qđ cū comp̄n habuit ait. Virtutē nō euerterūt cui grā illas ererant. Dicebatq; hic tantū in republica valere eloquētiā quantum in bello ferrum.

Tolomeus Epiphanes quī egyptior rex reguit annis. 24. Hic tpe adepti regni nōdū quatuor excesserat ānos: et cū ei infantia cōsilij et roboris compos esse nō potuit. Antioch⁹ magn⁹ syrie rex ad suum regnum aspirās: illud bellica excursiōe vexare cepit. Sed regni principes p in fante fideliter dimicātes regnū om̄e defensarūt. Ad ipm quoq; souendū Onias iudeor⁹ pontifex descēdit: cum aut ad pubertatis tpa puenisset Antiochus nobilis magni antiochi fili⁹ sororē suā ei insidiose dedit vxore. Ex qua duos suscepit filios: quo audito Antioch⁹ sub specie visendi ipm sororē Cleopatram atq; filios egyptiū ingressus ipm ptolomeū regē inter epulas occidi iussit. Lūc vniuersaz egyptū sibi subiugare niteret ab egyptiis extra cōfinis electus est: post bienniū rursus alexandriā obsidēs: a romanis legatis de egypto recedere compulsus est.

Tolome⁹ iste philometor sext⁹ egyptior⁹ rex reguit annis. 35. Hic antiochi sororis fili⁹ segnis ad modū vir: huic adolescēti antioch⁹ auūcul⁹ bellum intulit: ppter qđ legatos ad Senatū ro. misit ab eo auxilia postulās mouere senatū adolescētis p̄ces: pom-pilis legati ad antiochū misere ut ab egypto absinieret: quo viso ei osculū dedit: platoq; senat⁹ decreto et eū cunctari videret cōsultationēq; ad amicos referri. Ibi pomipili⁹ virga quā manu tenebat amplo circulo inclusuz amicos cōsulere iubet: nec pri⁹ exeat q̄ si natui respōsuz det aut pacē aut bellū habitur⁹. Hec astiritas animū regis fregit vt se paritū senatū respōderit. Hic demū filiā Cleopatrā alexandro Syrie regi vxore dedit: ab eo deinde ablata demetrio dedit. quem cū cōtra se venientē fugauit ac die tercia in oblatione caūtalexātri sibi p Arabū regē facta p gaudio expirauit.

Ospromā Monialis virgo vestalis incesti rea suspendio affecta est.

Titus liuus Tragediarum scriptor clarus habetur. Qui ob ingenij meritum a liuio Saluatorē cuīs libros erudiebat libertate donatus.

Minucia virgo vestalis et de incestu coniuncta via obruta est.

Theophrastus chresius phus et teste Anthenodo Oro in libro deambulationū fullonis fili⁹. In propria patria audiuit primo leucippū cuez suū: inde cū platonē audiuisset se ad aristotele trāstulit. Eoq; in calcidē pfecto illi in scole regimē successit: fuit vir summe prudētie studijq; singularis atq; eloquij admirādi. Itavt cū antea illi tyranno nomen esset ob diuinā eloquētiaz aristoteles illū Theophrastū vocauerit: itaq; circa trecenta librorū volumia edidit: pgebant ad eū audiendū (teste pamphilo) duo milia discipulor⁹. Inter q̄s nichomachiū Aristotelis filiū habuit discipulū: et Menādrū comicū: habebatq; hoc semp in ore. Sump̄ p̄ciosissimus tempus est. Obiit annor⁹ octuagintaquiq;.

Menāder poeta comic⁹ Theophrasti discipul⁹ qui v̄r Quintilian⁹ ait. in eo iudicio diligenter lectus id cūcta que precipim⁹ efficienda sufficit. Ita omnē vi e ymaginē exp̄ssit: tanta in eo inueniēdi copia eloquēdi facultas. Ita est in omnib⁹ reb⁹ psonis affectib⁹ accommodatus: ob que putauerat illū Quidi⁹ ppetuo duraturū. Hic t̄ paul⁹ aplūs se legisse indicat: cū ad Corinthios ait. Corruerpunt bonos mores colloquia mala. l. Corinth. os. xv.

Laproma

Litus liuus

Theophrastus

Menippus

Anno urbis conditae. cccc lxxvij. cum iam clarum urbis rome nomen esset. Arma tamen extra ytaliam mota non fuerant ut igitur cognosceretur que copie romanorum essent census est habitus: tñ inuenta sunt capita .cc lxxxij. milia .ccc xxvij. Quaq; a cōdita vrbe nūq; bella cessassent: t contra affros belluz suscep̄tis est: primū Appio claudio: Quarto fabio consulibus in sicilia contra eos pugnatū est. Et appi⁹ claudius de Afris t rege sicilie hierone triūphauit.

Sub istis consulibus inchoatum est bellum punicum cum hanniba le seniore.

Gneo et Gayo consulibus romani in mari dimicauerunt paratis na vibus rostratis: quas liburnas vocant Cornelius fraude decept⁹ est. Duellius commissio prelio cartaginem ducem vicit. xxx. t uas na ues cepit. xiiij. mersit. viij. milia hostium cepit. triaq; milia occidit: necq; vllavictoria romāis gratior fuit: qđ inuicti frā iā etiā mari plimū possēt.

Crispus philosoph⁹

Crispus stoicus phus natione Elius p hoc tempus floruit. Qui anno vite sue octogesimo librum adeo subtiliter composuit: vt ad ea que ibi conscripsit penitus cognoscēda longa vita op⁹ esset: sicut testatur valerius libro. 8. Ex cuius nota bilioribus sententijs hecyna celeberrima fuit. Sa piens nulla re eget: et tamē multis rebus illi op⁹. Econtra stulto nulla re opus est: nulla enim re scit ut: ied omnibus eget. Zenon etiā suo tempe phus ait. Sepultus apud te sit sermo quem tu solus audieris: hūj duo stoice secte autores fuerunt.

Thi duo consules cum hannone cartaginem impatore pugnaue runt. Corsicam t sardinam vastarunt: et scipio multa milia inde captiōrum adduxit triumphum egit.

Polemon phus

Polemon Atheniensis phus his tempibus agnoscitur. Qui laercio teste cuz iuuenis es set ad modum lubricus et impudicus fuit ut pecunias circūferret quo esset ad omnes implēdas voluptates paratior: eas itidem in angiportis et vijs occulebat. Sed cum semel ebrius et corona tus in scolam xenocratis irrumperet: ille p̄termis sa oratione: quā increperat de pudicitia dicere ce pit. Quo secutum dicunt ut decetero studio et industria adeo seipm vinceret ut xenocrati in regenda scola succederet.

Sub istis consulibus diuerse ignium aquarumq; clades pene urbem consumperint: et bellum in affricam translatum est contra Amilcarem cartaginem ducem in mari pugnatū victusq; est. Consules usq; ad cartaginem pcesserūt multisq; vastatis oppīdis. Malicius victor romā rediit atili⁹ regul⁹ in affrica remāsit. Is ptra affros aciem instruit contra tres carthaginensū duces Asdrubales duos et Atalicarem dimicans victor fuit. xvij. milia hostium cecidit et serpentem mi re magnitudinis occidit. Cuius corū centum viginti pedum longitudinem habuit romāq; delatū cunctis miraculo fuit. Tunc victi Cartaginenses pacem a romānis petierunt. Regulus tamen postea vinctus in ultima pernicie.

Marco Emilio: paulo seruio consulibus ambo hi romani consules ad affricam prosecti sunt cum trecentarum nauium classe clipeam petunt et confestim cartaginem venerunt: primum affros nauali certamine superant. Emilius consul centum et quattuor naues hostium demersit: triginta cum pugnatoribus cepit. xv. milia hostium aut occidit aut cepit. Et subacta affrica tunc fuisse nisi q; tanta fames erat ut diutius exercitus expectare non posset. Consules autem circa siciliam naufragium passi. Hoc tempore argenteus nummus primum in urbe figuratus est.

Quinta etas mundi

Linea regum Syrie
Antiochus epiphanes il-
lustris

Ilysia occidit. Alchimū potifice p̄stituit cū q̄bachides missus hierusalē m̄ltos iudeor̄ occidit. iychanorez a iuda machabeo occisū amusit; t̄ bachidē iudā occidit; tandem ab alexandro vici. illū vita p̄ter t̄ reḡ p̄auit.

Iste iudas q̄ t̄ machabeo vir fortissim⁹ t̄ bellicosus

I mathathie fili⁹ fuit strēnuissim⁹ bellator t̄ trium pbator in isrl. q̄ nec an se nec p̄ silem hūit e⁹ gloria opa patet i libris machabeor̄. Hic postremo in bello cecidit: p̄ dei legib⁹ morte sustinēs cū trib⁹ ānis pon.

Emplū purgat a iuda C tificatū administrasset.

Et fratrib⁹ postq̄ p̄ trib⁹ ānis fuerat p̄phanatū.

Ionathas iudeor̄ dux p̄iter p̄tis p̄plm iudeor̄

Ep̄ iudā rexit ānis. 19. nō impar fri suo machabeo

Aristarcus

Bacubius

fuit: ab adolescetia sua optie quersat⁹ ē: tandem occisus neq̄ter a genere suo. Iste simo t̄ ionathas fr̄s iude p̄ ei⁹ occisiōs corp⁹ ab hostib⁹ redimētes i modin patrū suor̄ sepulchro sepeliere. Stolome⁹ q̄z cū eū ad cōmūnū inuitasset; eūdē cū duob⁹ filiis interfecit. Et ipi⁹ sy monis vxorem cum reliquis duob⁹ in vincula cōiecit. Et in his finit prim⁹ liber machabeorum.

Iste antioch⁹ nobilis siue illustris reguit ānis
xi. pessim⁹ fuit t̄ figura antixpi. Hic audita mor-
te patris fratrisq̄ sui inercia cū rome esset obses: clā
fugit t̄ veniēs in syriā recept⁹ est a quibusdā ciuitati-
bus: mortuoq̄ s̄re p̄ eo regnauit: t̄ vendito sacerdo-
cio p̄mū a Jasone postea a Menelao: quoz suauū iu-
dei sibi noīa gentiū imponebat: sacrificia fieri p̄bi-
buit in templo in hierusalē. Sem̄veniēs de egypto
menelay ductione spoliauit templū coegitq̄ iudeos
ydolis sacrificare: t̄ trāsire ad rit⁹ gentiūz: ponēs in
templo ydolu⁹ Iouis olimpi: p̄hibuit circumcisionē: i-
terficiēs circūcidētes: septē fr̄s cu⁹ m̄rē nolētes co-
medere carnes porcinas varijs tormēt̄ occidit. qui
oēs aio cōstāti p̄ obseruatiōe legū martiriū p̄tulere.
Postremo volens ire t̄tra hierusalē cecidit de curru
p̄fractusq̄ t̄ demū a vermib⁹ cōsumpt⁹. miserabilis
mortuus est in terra aliena.

Antioch⁹ iste Eupator reguit ānis. 2. hic patre
Abblato p̄uul⁹ relict⁹ est adhuc adoleſcēs habuit
tutorem lysiā: t̄ cū cōtra iudeos exercitus duxissent nō lōge p̄ ambo a suis ocl
Mathathias habuit quinq̄ filios cisi sunt ppter timorē demetriū fi-
lij seleuci eupatoris.

Iste de
metrius
sother deci-
mus syrie t̄
Asie rex pri-
uigno inter-
fecto reguit
ānis. 12. fili-
us Selen.
antiochym
eupatore et

M Athathias sacerdos filius
Johānis filij symonis do-
ctrina t̄ glorie fama apud iude-
os plurimum honorat⁹ est. Vir
sanctus percussit in zelo suo pec-
catores: qui habuit quinq̄ filios
eiusdem zeli verū ipse non erat
pontifex sed tres filij eius quo
mortuo in Modin sepelitur.

Judas machabeus

Eleazarus

Johānes

Aristarc⁹ clā-
ruit tpe machabeor̄
B acubi⁹ brūdusin⁹ tra-
gediarū scriptor: ne-
pos Enni⁹ poete ex filiā clā-
ruit p̄iō rome inde postmo
duz tharētū regressus ē: et
nonagenari⁹ mortu⁹ est.

S imo mathathie fili⁹
terci⁹ iudeor̄ dux pa-
riter p̄tis sedit ānis. 8.
religiosus t̄ prudētissimus

Simon

Linea Christi
Mathan fili⁹ Eleazary

Ptolomeus Eugetes philometoris filius Cleopatreq; german⁹ se optimus egyptiorum rex; regnauit annis. 29. Vir quidē pessim⁹ atq; se uissim⁹ ob cuius seuitiam frater eius t Cleopatra soror sibi timentes regnū ei p legatos obtulerūt. cum fraternū regnum sine ullo certamine recepus set elatus factus; fratris filium e complexu matris enecauit; t omnes eius fau tores trucidauit. Et sic ciuib⁹ suis cruent⁹ extitit. Ita quoq; romanis qui illic venerāt ridiculo fuit. Quia vt Justin⁹ scribit. Vultu deformis erat statira brevis et sagina ventris belue p similis. Quā quidē feditate nimia uestis subtilitas augebat. Hic quippe filios ex sorore et ex vxoris sorore suscepit. Ac etiā sororis filiam per vim stupravit. Cuius filiu[m] membratum diuisum et in cista positum in die natalis eius inter epulas iussit offerri.

Ptolomeus phiston qui et Soher eugetis filius octauus egyptioruz rex. regnauit annis. 17. his tibis Antiochus tyricenus demetrii filius Et antiochus griffi regis frater adiuicem dimicantes successive modo vnu modo alter regnabant. Inter has autem regni Syrie parricidiales discordias mortuus est ptolomeus iste relicto regno vxori.

Ptolomeus alexander non⁹ Egyptioruz rex regnauit expulso fratre anni. 10. Hic ptolomei soher predicti frater fuit. Cleopatra mater. postq; cum maiore filio decem t septem annis regnasset grauiter ferens filij societate populum in eum concitauit t in Cyprū exulare coegit. Accersito isto alexandro minore filio in locum fratris secum regnare fecit. Sed tandem ab eodem occupata interficitur. Et a populo in exiliu actus. Ptolome⁹ soher reuocat⁹ in regnum. Igit[ur] alexander regni cyreneorū quod ei pater testamēto reliquerat populo romano herede instituto decessit.

Ptolomeus Soher paulo ante a matre pulsus. hic anno Alexandro ab Egyptis interfecto regnum paternum iterū recuperans regnauit annis octo. Cum enim alexander matrem occidisset ipsum in vindictam uestis repulerant. vt iam scriptum fuit.

Hannibal hamilcaris Carthaginensium ducis filius. quinq; et viginti etatis annos habens Impator carthaginensiū exercitus creatus est hic ceteris ducibus prudentia. audacia. consilioq; ad pericula capescēda anteibat. Impator fact⁹ triennio omnes hyspanie gentes bello subegit. fratre suo Asdrubale ad hyspanie custodiā relicto. ipse pyrrhenū saltū transiit. Et postq; ad alpes puenit que scilicet ytalīa a gallia seruungūt. quas nemo vnuq; cum exercitu preterq; hērcules transierat; ita itinera et loca lapidosa struēs comburendo et acetum infundendo patefecit vt Elephas oneratus ire posset. cum antea vix vnu homo quiret repetere. In eo tamē loco multi niūbus obruti cum elephantiis periēre. Tradit ad ytaliam. lxx. milia peditum et viginti milia equitum septem et triginta elephantes adduxisse. Descendit itaq; Hannibal in Thaurinenses agros. Et puagata tota regione Lissalpina romanos tribus prelijs profugauit; ac multas vrbes obtinuit. Idēz p ligures fecit Postea appenninū transiliens apud ethfuriā vbi nunc florentia graui oculorū morbo affectus est. vt dextrum amiserit oculū. deinde C. flamineū interfecit; q; facto fabi⁹ maxim⁹ a senatu cōtra ipm missus per summā montū et abdita nemorum castra ponēs eius feruorem delusit. trepta occasione aretinorū auxilio vicit. Et sic p sedecim annos totam ytaliam varijs cladib⁹ fatigauit. Inde in apuliam p̄gens maxima clade romanos apud cannas affectit. In quo quidē p̄lio tot romanorū milia cesa sunt; vt tres ānulorū aureorū modios quos e romano militū manū extraxerat Carthaginē mitteret. Cōsulares quoq; viri ac senatorēs capti aut occisi fuere. Et de romanis actū fuisse si Hannibal statim post victoriam ad urbem accessisset. Is tamen coact⁹ ytaliz relinqueret t opē patrie sue ferre que a publico scipione p̄mebat. Cu carthaginēses cu[us] romanis pacem compoſuere ad antiochum regem confugit. deinde ab bithinie regē T. quint⁹ legat⁹ cōtra eū prexit. Ne a romanis capereſ cōfestim gustato veneno qđ in ānulo more regio gerebat aīam expulit. Et sic eo genere mortis a romanorū vinculis se liberauit. Necessest aut septuagesimo vite sue anno.

Linea Regum
Egipti

Ptolomēs eugetes

Ptolomeus phiston sive Soher

Ptolomeus alexander

Hannibal

Quinta etas mundi

Anno ab urbe condita.cccc lxxx. Sanguis e terra et lac e celo manare vixum est in specie pluvie. pestilentia grauis in urbe biennio fuit; quā sibillini libri dixerunt celesti ira imposita; nō inquerebat numer⁹ eorum qui perissent; sed ipsorum qui fuerunt superstites.

Olossus ingens solis simulacrum a clare lydo statuario fabricatum apud rho dum insulam terremotu corruit. Erat quippe (vt plinius refert) statua admiranda altitudinis cubitorum. 70. turribus equipperada. Et e septem miraculis mōi maximum fuisse testantur.

Strato lampsacenus phus Archesilai filius vir eloquētissimus. Et in speculatione phisica pre ceteris diligenter speculatus. Unde et phisicus est appellatus; fuit ptolomei philadelphi preceptor a quo talentis octuaginta donatus est. Scripsit de regno; de iusticia et de diis. Aliunt eum fuisse tam tenuis ut sine sensu moreretur. Silphon quoq; phus suo tempore omnibus bonis amissis solus nudus evadens ait. Omnia mea bona necum porto; pectore enim gestabat.

Orates atheniensis academic⁹ philosophus filius antigenis, palemonis auditor illiusq; successor scole; q; adeo se viuetes amarunt; vt eades semper studia sint cōsecuti; et mortui eodem se pulchro sepulti; q; antagoras in hanc sententiam versibus exornauit. Hoc tumulo Crateni et polemonē cōditos fatere qui transis o hospes viros consenserunt animorū precipuos; quoz diuino ex ore doctrina manauit sacra viteq; mundicies sapietie adiuncta.

Panetius

Possidonius

Danetius phus claruit tpe Scipiois rome c⁹ et p̄ceptor fuit. Qui stoice secte phus extitit. Quē cicerio in libro officiorū imitatus est. cuius hec est sententia. Ultam hominum qui etatem in medio rerū agut ac sibi suisq; vībus esse volūt ad cauenda picula ex impiiso assidua et p̄pe quotidiana; oportet anō esse p̄mpto semper et intento.

Silphon megarensis phus his tempibus floruit. Hunc et imitatione atq; sapientia tantū alios precessisse dicunt ut parū absuerit; quin omnis gratia in illum intenta in Hegaram transisse diceretur. Cicerō vero libro de fato dicit illum fuisse hominem acutum maximeq; suis temporibus approbatū. Qui cum capti aliquando esset eius patria; et omnib⁹ ei⁹ bonis amissis solus nudus euadēs interrogaref. An omnia perdidisset? Respondit omnia mea bona meū porto; pectorē enim illa; non in scapulis se gestare dicebat.

Dossidoniūs phus stōicus panecij discipul⁹ clariuit tempe scipionis hic fuit astrolog⁹ magnus. O teste augustinus.

Erasistrat⁹ q; atheniensis medic⁹ secōdū Eusebūs his tib⁹ floruit hic cū ex aristotelis familia nat⁹ esset etiam exim⁹ medic⁹ euasit. Qui cū antiochū regē ex grauissimo morbo sanasset a ptolomeo rege ei⁹ filio centū talentis donat⁹ est ut testis est plini⁹ libro vīge simonono naturalis historie.

Licon troadēsis phus clar⁹ habet vir quidē eloquētus et in educādis instruēdisq; pueris maxime idone⁹. Dicebat em⁹ necessario adūgi pueris pudorēt laudis studiū velut equis calcar. Fuit hic dū vixit habitu mūdissim⁹ et vestiū incredibili mūdicie atq; nitore. Et cū ēet corpe fortissim⁹ pile ludo se exercuit. Tenuit autē scole p̄incipatū ānis. 44. Tandē fessus podagre morbo anno vite sue. 74. interiit. Limon appolloniates phus etiā suis tib⁹ floruit hic dū iūmenis esset multis obscenitatibus se immersit; postea fact⁹ vir (licet egen⁹) repudiatis vīcis in calcedoniā iūit; ibiq; philozophiā et oratoriā artem didicit atq; exercuit. Scripsit autē diversa poemata Tragedias Comedias et Satiras,

Strato phus

Crates phus

Silphon phus

Licon phus

Linea Consulum romanorum

L. Metellus C. Furius

C. Attius T. Mallius

L. Emilius Terentius varro

Lucio cecilio metelle. Caio furio placiido consulibus. Metellus in Sicilia afforum ducem Asdrubalem cū. cxxx. elephantis et magnis copijs venientem superavit. Apud panormū. xx. milia hostium occidit; sex et viginti elephantes cepit reliquos errantes pnumidas quos i auxilium habebant collegit. Et romā de dixit ingenti pompa.

C. Mallio Torquato Caio Attilo eō consulibus de Sardis triumphatū est. Et pace omnib locis facta. Romani nullum bellum habuerunt. Quod his post romanam conditam semel tantu numia populo regnante contigerat. Et porta iani clausa est uno anno.

Emilio consule ingentes galorū cō pie alpes transierunt; sed pro romani tota italia consensit. xl. tñ milia hostium capta et imperfecta septez milia. Et triumphus emilio decretus. Gallorū siquideas animi feroces; corpora plusq humana erant. sed experimento deprehēsus est q virtus eorum sicut primo impetu maior q virorū est. Ita sequens minor q feminarum. Alpina corpora humenti celo educata habent quoddā simile nūbū suis. Cum mor calore pugne statim sudorem emittunt leui motu qsi calescietē sole lassantur aliquot deinde annis evolutis p contra gallos intra ytaliam pugnatus est finitiq est bellum M. Claudio marcello. Hn. Cornelio Scipione consulib. Postea idem Marcellus cū collega suo Cornelio ingentes copias Gallorū peremuit. Mediolanum expugnauit; grandem peadam romam pculit ac triumphas marcelius spolia gallorum stipiti imposita humeris suis vexit.

Odem anno bellum punicum scdm romanis illatum est per Annibalem carthaginem ducem filium amilcaris qui iam dudum amilcarī patri ad aras iurauerat cū adhuc nouem esset annorū se vt pnum posset aduersus romanos pugnatum.

Quingentesimo et quadragesimo anno a condita vrbe Lucius emilius paulus publius Terentius varro contra hannibalem mittuntur ambo tamen vincuntur.

Transacto punico bello secutum est Macedonicum contra philippum regem. I. et quingentesimo primo anno ab yrbe condita E. Quintius flaminini aduersus eum missitur; et prospere gessit et pax ei ablata est his legibus ne grecis ciuitatibus quos romani contra eum defederant bellum inferret; vt captiuos et trans fugas redderet. Quinquaginta solas naues haberet reliquas romanis daret. Et per annos decies quaterna milia pondo argenti prestaret; et ob sidem daret filium Demetrium.

Linea Consulum romanorum

M. L. marcellus Cornelius Scipio

Lucius Mallinus Cōforius M. Mallius

Lucius censorius Marcus maulius

Quinta etas mundi

Linea Regum Syrie

Alexander filius antiochi

Bemetrius filius demetry

Antiochus adolescentes
Sedetes

Triphon

Alexander

Alexander

Regum

Alexander ille filius antiochi epiphanes vnde decimus Syriet asye rex regnauit secundum Eusebium annis. 9. semper iudeis graciosus fuit. Jonathan machabeus duce sibi confederavit; eius adiutorio occidit demetrius sother; et regnauit per eo. Cleopatram ptolemei filiam regis egypti in uxore duxit. quia ptolemeus auferens alexandro demetrio filio demetrius sother uxorem dedit. tandem rex arabum ad quem alexander fugit timens ptolemeum. alexandrum occidit caput auferens ptolemeo transmisit.

Tunc Demetrius regnauit annis tribus post alexandrum. Et omni regno paterno recuperato vijs adolescentie in segniciem lapsus postremo captus in hyrcaniam nouem annis sine regno priuatus vixit. Tandem regno restituto philometor filiam Cleopatram ab alexandro sublatam uxori dedit.

Antiochus Sedetes adhuc puer suadente tribus aliquid molitus est pro repatione regni sed parum profecit; quia statim ab eo occisus est. Hi enim duo adiuvicem dimicantes successu modo unius modo alter regnabat.

Tunc Johannes hircanus occiso patre suo symone et duobus filiis suis Iuda et Mathathia a ptolemeo duce in coniuvio in Jericho ure obtinuit sacerdotium. et administratis optimis rebus viginti tribus annis mortuus est; reliquitque Aristobolum filium suum primogenitum et antagonum cum alijs duobus parvulis. Cumque nullus eorum ad regendum populum esset ydoneus uxori suam disertissimam prefecit et filios. Sedit autem annis. 26. vir sacerdotio dignus atque ducatus strenuus. A romanis ius amicicie postulans obtinere promeruit. Hic multas seditiones a phariseis et essenis pculit; a quibus tandem liberatus; feliciter usque in senium vixit.

Aristobolus filius iohannis hircani in vincula matrem cum duobus fratribus minoribus suis coniecit; primusque dyadema regni sibi imposuit. Et uno anno tantummodo regnauit. Fuitque rex et sacerdos; fratremque suum suggestione uxoris sue interfecit. Et decursis. 4 et 5. annis a sedechia ultimo rege iuda quando regnum iuda interruptum et finitum fuit. mortuus est morbo acerbissimo; ut sanguinem laceratis visceribus euomeret.

Triphon capto Jonatha proditorie contra Symones fratrem Jonathem bellum mouit. Et acceptis a symone centum argenti talentis et duobus filiis Jonathem contra permissa Jonatham cum duobus filiis occidit. Et postea dominum suum Antiochum adolescentem interfecit et pro eo regnauit.

Tunc Alexander aristoboli frater apud iudeos pontificatum et regnum suscipiens regnauit annis. 2 et 7. relicta enim uxore Aristoboli que ex eo prole non suscepit a vinculis cum duobus fratribus eum absoluit et tanquam maiorem regni iudee constituit; qui fratrem suum secundo a se genitum occidit. tertium vero regno priuatum secum vivere coegit; qui adeo nequissimus fuit quod mille seniores intra sex annos peremuit. Octingentos quoque uxores viros una cum uxoris ac liberis in plateis patibulis affixit; qui eius crimina detestabantur. Tandem anno regni sui ex quartana febre mortuus est; et reliquit duos filios Hircanum et Aristobolum. verus uxorem suam alexandram fecit regnare; quia habuit gratiam populi; cum adhuc viuente marito humanoitate sibi allegerat.

Alexander iste filius Antiochi regnauit post triphonem quem occidit dyodatus dux.

Linea Summi pontificum

Johannes hircanus

Aristobolus

Alexander

Mantua gallie Lenomanor memorabilis vrbs vt quibusdā placet a Mantua Thiresie vatis filia propter Thebanor interitū ab Alexandro iūc illa cōdita fuit. Sūt tñ qui dicāt Thiresiā thesei triphibus fuisse. Et in eir seruitutē deuenisse; que post prins interitū in ytalā cū multis venit; tet cū socijs grec mātuaz cōdidit. Sed cū interim ex thiberino thusco rege oennate esset; tet ad ipm oppidū thusci et veteri cōflueret. Oenn muris oppidū circūdedit; tet in aliā formā redigit. tet a mre Mantuā appellauit dicēte Virgilio. x. li. Eneidos. Ille iam prins agimen sciet Oenus ab oris. Fatidice mante tet thusci filis amnis. Qui mūros matrisque dedit tibi Mantua nomē. Cōstat tamē eam vrbe vetustissimā ab Etruscis conditā; et vnā fuisse duodecim coloniarum quas L. luius patauins docet trāspenninū ab ea gente missas. presertim cū poeta insigis virgilis ciuis sūr id orbi faciat notissimū. diffusiusque eir vrbis narrat origine. Mantua diues ciuis sed nō genus oibus vnū. Hec mōtibus qui galliā tet germaniā ab ytalia diuidūt vicina est. Haud pecula benacolacu ex quo mincis effluit qui exundās Mantua vscoz labif ibique lacu facto vrbē circuit. Inde etiā pregrediēs breui cursu padū influit. Passa est supioribus triphibus Mantua calamitates maximas; per illas que Virgilianoversu sunt notissime. Mantua ve misere nimū vicina Cremonē. Nam ab Athila: Sothis. Lōgobardis tet baioariorum rege aliquā diruta; qunc spoliata. qunc menibus aperta tet immunita reicta. Ungari aliquā ad solū vscoz euertere; vnde tet loes vbi tuc fuerat ad rei memorā nūc vngaria nūcupaf. Mathildis nobils comitissa eam diu tenuit. mirificeque amplianit. Sub qu Nicolas scōs potis sex romans cōciliū celebrauit; hanc per multa trapa post Mathildim mlti possiderūt. In qua peclarissime familie de ripa tet passerinorum aliquā prefuerere. Hemū post varios casus inclite Gonzagoru familie magni canis auxilio pulsis passerinis; ea vscoz in presens cū maxima laude potiti sunt. quoz tet preteritorum dñorum cura diligetis pulcherrimis potibus sup lacū iactis tum supbissimis templis; regijs pallacijs; tet nobilibus ciuis edibus plurimū illustrata est. Unde tet nūc ampliitas habita est; et rerū abūndās que ad vsluz hūanū necessarie sunt. Mantue per Karoli magni tepa sanguis xpi miraculosus appuit. Ad quē visendū scōs Leo papa se cōtulit. Et inde in germaniā ad karolū accessit. Karolusque caluus magni filis Mantua veneno perijt. qud hebres medicus pecunia corruptus dedit. In ea Anshelms lucensis epus vir sancte et eruditione moribusque insignis requiescit. Et beatissims Iohenes bonus Mantue ciuis miraculis clarissims. Genuit et Albertinū qui tractatū de corpe xpi edidit. et Matheus medicū clarissimū qui ad Sicilie regē de medicinis opus egregiū perscripsit.

Mantua

Quinta etas mundi

Nenius poeta comicus

Plautus Comicus

Ennius poeta

Scipio africanus

Scipus quoq; poeta comicus Tarenti nascitur quintius ennius dictus. his temporibus (Eusebio referente) floruit. Qui a catone questore romaz trans latus habitavit in monte auentino parco admodum sumptu content⁹ et vnius ancille ministerio: semp p*s*uadens anias esse immortales. Et ideo in vite sue termi no dixit. Aspice o ciues senis ennij imaginis formam; hic vestrum pinxit maxima facta patrum: Nemo me lacrimis decoreret; nec funera luctu; faxit cure volito vi uis p*o*ra virum. Idemq; poeta pudicitiam predicans dicebat; flagiti*j* initii esse inter ciues corps nudare. Hic cu*j* comedias optimas elegantissimasq; edidisset septuagenario maior articulari morbo olimpiade. i 53. interi*j*t. Sepultusq; fuit i scipionis monumento via appia.

Ennius poeta Comicus anno. 2. regni Ptolomei epiphanes dicti (vt Eu sebius scribit) Utice moritur; pulsus roma factione nobilium t precipue metelli. Is inter comicos tertium locum habet de quorum dinumeratione et comicoruz prestantia Vulcatius in libro de poetis; hec carmina ponit. Multos incertos certare hanc rem vidimus. Palmam poete comicu*cum* deferant. Ecclio palmam tribuo de comicu*cum*. Plautus secundus facile exuperat ceteros. Deinde neuus qui seruet precio in tercio. Si qd quarto detur; dabitur licinio. Post in sequi licinium facio attiliu*m*. In sexto consequitur hos terrecius. Turpilius septimum: Trabea octauum obtinet. In nono loco esse facile facio lucrecum. Decimū addo antiquitatis ennium.

Plautus comicus poeta lingue latine pater (vt idem Eusebius testaf) ex vmbrie arpinas als sarsinas ciuitate rome morit. Ex e*b*mone (vt varro episto lonis sententia dixit) muse locute forent; si latine loqui voluissent. Floruit in scena quintodecimo ferme anno postq; bellum aduersus penos scdm sumptum est. Et quāq; a pluribus grecis comicis fabulas sumptas in latinum cōuerterit: Oracij tamen sententia plautus ad exemplum siculi p*p*erare epicharmi dicif. Hic vt varro t pleriq; alij memorie pdiderunt; cum pecunia omni quā in operis artificiū scēnicoruz pepererat; in mercationib*p* dita; inops romam rediuisset. Et ob querendum victimum ad circuagendas molas que trusatiles appellantur opam pistori locasset. Ibi quotiens ab opere vacaret scribere fabulas ac vendere solit⁹ erat. Mortuus est circiter centesimā et quadragesimā quintam olimpiadē. Iussitq; tale suo sepulchro epigrāma incidi ut varro de poetis dicit. Postq; est morte captus plautus comedia luget; scena est deserta. Deinde risus iocus ludusq; numeri; innumeris simul omnes simul collacrimarunt.

Ennius quoq; poeta comicus Tarenti nascitur quintius ennius dictus. his temporibus (Eusebio referente) floruit. Qui a catone questore romaz trans latus habitavit in monte auentino parco admodum sumptu content⁹ et vnius ancille ministerio: semp p*s*uadens anias esse immortales. Et ideo in vite sue termi no dixit. Aspice o ciues senis ennij imaginis formam; hic vestrum pinxit maxima facta patrum: Nemo me lacrimis decoreret; nec funera luctu; faxit cure volito vi uis p*o*ra virum. Idemq; poeta pudicitiam predicans dicebat; flagiti*j* initii esse inter ciues corps nudare. Hic cu*j* comedias optimas elegantissimasq; edidisset septuagenario maior articulari morbo olimpiade. i 53. interi*j*t. Sepultusq; fuit i scipionis monumento via appia.

Scipio Africanus alterius scipionis filius; vir oīm romanorū ferme p*m*a rius vigesimūquartum agens annū duobus scipionibus ab hasdrubale interfectis a senatu romano ad hyspanias mittit; fuit quippe panecij auctor; et inter ceteros mortales animi prestantior. Enī intellexisset senatum p*p*ter metum hannibalis ytaliana velle relinquere; extracto gladio id p*h*ibuit asserens se velle patrie defensorem esse. Cesarie p*m*issa vtebatur habitu corporis virili: is ut Entropius ait septuaginta ciuitates hyspanie recepit; quibus feliciter gestis consul contra cartaginenses designatur. Eoc*j* p*g*ens aphrorum ducem cum Stiphace numidie rege sibi subegit. Nec multo post cū hannibale congressus ita ei*e* equitatum fudit ut sup*v*iginti penorum milia cesa: totidemq; fere capta una die referatur. et ip*e* hannibal cū paucis pfugierit; terra mariq; pace obtenta in siciliam traiecit. Romam tandem puenit triumpho clarissimo inuestus: Aphricanus vocari meruit. Sicq; scdm bellum punicum terminatum est; quod p*o* annos. 18. gestus fuit. Catoni vero contradicens nolebat cartaginez romano impio emulam euerti: ne romani sine belli metu lascivirent. Huius p*cl*are fuere sententie dicebat em*m*; nunq; se minus o*c*iosum; q*z* cum o*c*iosus esset; nec minus solum; q*z* cum solus esset; hic tantus patrie pater ab emulis accusatus; ab ingrata patria pulsus apud litternum rustikuz exilans; tandem. 52. etatis sue anno morbo interi*j*t.

Philo iudeus

Catho philosophus

Catho philosophus

Scipio iunior africanus

Publius Terentius
poeta comicus

Philonem iudeum ex sacerdotum genere natum et Alexandrie educatum per hec tempora floruisse constat. Et sapientie librum greca lingua (in qua peritissimus fuit) eleganti stilo conscripsit. Quem ideo sapientie libri non minauit: quia in eo christi iesu domini nostri laudes specialiter narravit; vel quia multipliciter in eo sapientia commendatur. Scripsit autem multa; ut diuinus hieronimus in libro de viris illustribus commemorat.

Cato p̄hus stoicus natione egyptius panecij quondam discipulus. multa scripta reliquit. Cuius habetur plurima egregie dicta. Ex quibus hec pauca notabilia excerpta feruntur. Resines timere si sperare desieris. Queris quid p̄ficerim: Respondeo amicus mihi esse cepi. Si vis amari: ama. Ab eo aliquando quesitus fuit. An beneficium seru⁹ dñō dare possit: Respondebit: quedam sunt beneficia: quedam vero officia: et quedam ministeria. Beneficium inquit est: quod alien⁹ dat: Alien⁹ autē est qui potuit sine reprehēsione cessare. Officiis est filii vxorisq; ac ceterarum personarum quas necessitudo suscitat. et opem ferre iubet. Ministerium est servi quem conditio sua eo loco posuit: ut nihil eorum que prestat imputet superiori.

Cato primus p̄hus romanus atq; iurista: primo quidem questor. deinde bis consul: litterarū tam grecarū q; latinarū apud romanos decus. Hic primū cum Q. fabio maximo militauit. Deinde anno post quinto questor Tarētum missus fuit ybi Enniū poetam inueniēs romam secū adduxit. Postmodum cū Scipione illo viro optimo africā trāsuect⁹ rempub. nō mediocriter iuit. Deinde ex edilitatis officio censor fact⁹: ac postea pretor optime in omnibus se habuit. Etiā bis consul et post consulatū quē strenue in hispania gessit: tribunus militum dictus est. Nemū cū sero et pene senex latinā litteras didicisset etiam grecas litteras edoceri appetiuit vnde doctus factus. historias et rem militarem tractauit: atq; scripsit. Et dum sibi ex clementia quandam comparasset gloriaz. Id egit vt iuris ciuilis peritissim⁹ haberet. Senatu namq; et extra Senatū cōtemporaneos omnes grauitatis et auctoritatis excellētia superauit. Lensorius aut appellatus fuit: q; censure officiū sibi specialiter fuerit cōmendatū. Et quoq; ornamenta fuerūt senat⁹. maiestas. et propagata familia. Ex qua quippe maximum decus romanorum. posterior cathe ortus est qui sacratissimum illud Catonum nomen postea immortale fecit.

Scipio magni Scipionis nepos om̄i virtute apud romanos p̄clarus. Consul extra sorte factus Aphrica sibi decreta est. Veniesq; carthaginē cum sex continuis diebus noctibusq; oppugnasset: tandem re desperata Carthaginenses ad deditiōē traxit. petētesq; vt quos bellī clades reliquos fecerat saltem seruire liceret. Atq; ita primū mulierū agmen satis miserabile: post virorum turba descendit. Nam (vt liui⁹ ait) fuisse mulierum. 25. milia: viorū. 30. milia captiuorū memorie proditū est. Hasdrubal vero impator vltro se transfuge dedit. Et eius vxor se suosq; quodam femineo furore in mediū se iecit incendium. Ipsa autem ciuitas supposito igne sedecim cōtinuis dieb⁹ ardens: miserūq; victorib⁹ prebuit spectaculū. Scipio autem et ipse cognomen illud celebre meruit: qd annus eius acceperat vt propter hanc fortissimam virtutem Africanus iunior appellaretur.

Publius Terentius affer Carthagine natus poeta comicus. Qui a Scipione iuniore pdicto vt quidem existimat in seruiture ex aphrica duc⁹ ppter ingenij magnitudinē et forme pstantiā libertate donat⁹ est. Alij scribunt: q; rome Terrēci⁹ lucano senatori seruuit. a q; ob ingenij et formā nō institut⁹ modo liberaliter sed mature manumissis. Hic cū multis nobilib⁹ familiariter vixit. Sed maxime cū scipione aphricanorū cū lelio. Scripsit comedias elegati studio sex. In quibus multorū mores ad preceauēda picula ānotauit. De morte ei⁹ volcati⁹ sic tradit. Sed vt affer sex pplo edidit comedias: iter hinc in asyā fecit: nauī cū semel ascen dit: visus ē nūquā. Ceteri mortuū esse in Archadia stiphalī simū leucadie tradūt. Hn. Cor. dolobella. Marco fulvio nobiliore p̄sulib⁹ fuisse dicis mediocri statura gracili corpore. colore fusco. Reliquit filiam que equiti Ro. nupsit. Hūc affranus om̄ibus comicis p̄fert. Sepulchro ei⁹ tale epitaphiū inscriptū fuit. Natus in excelsis tectis cartaginis alte Romanis ducibus bellica preda fuit. Descripsi mores hominū iuueniūq; seniūq;. Qualiter et servi decipiāt dominos. Quid meretrix: qd leno: volis p̄singat auar⁹. Hec qdūq; leget sic puto caut⁹ erit.

Anno sexcentesimo vigesimo septimo ab urbe condita hi cōsules multitudinē iuxta rhodanū fluuiū interfecerūt. Veniq; cū vitur? paucitatē romanorū vix ad escā canib? quos in agmine habebat sufficere posse iactaret; et ip̄e. clxxx. milia armatorū h̄ret; cōserta pugna a romanis supatus est. Ex cui⁹ exercitu partim in bello; partim submersi cū ponte: quē sibi iūctis nauib? supra rhodanū extruxerāt. cl. m. perierunt. Preda ex torquib? galloꝝ ingens sublata est; magnaꝝ gloria cōsules ambo triumpharūt. M. porcio Catone t̄ Quito marco cōsulib? Marbone in gallia colonia deducta est anno q; eodē Licinio metellot quito lucio Sceno la cōsulib? de dalmacia triumphatum est.

Cōsul iugurtha regi bellū illatum est. Qd Aderbale t̄ Hiempsalem Mīcipe filios fratres suos reges: t̄ ppli romani amicos interemisset. Missus aduersus cū cōsul Calphurni⁹ bestia: qui corrupt⁹ regis pecunia pacē cū eo flagiosam fecit. Et a senatu improbata est. Postea cōtra enīde in sequēti anno Spurius albin⁹ posthumi⁹ pfectus est. Is quoq; p fratre ignominiose cōtra numidas pugnauit. Tercio missus Quitus cecilius Metell⁹ cōsul. Is exercitū ingēti leueritate t̄ moderatione correctū: cū nibil in quēquā corrūptum faceret ad disciplinā romanā rediuit. Iugurtā varijs prelijs vicit: Elephātes eius occidit vel cepit t̄ multas cūstātes: et cū iani finē bello impositur⁹ esset: successuz est ei a Laiu mario. Is iugurtā t̄ bochū māritonie regem qui auxiliū iugurte ferre ceperat piter supauit. xx. milia armatorū ad intermissionē cecidit. Tandē ante currū Marij iugurta cū duobus filijs duc⁹ est catenat⁹. Et mox iussu cōsulis in carcere strangulatus est.

Marius post victoriā iugurtinā secūdo cōsul fact⁹ est. Bellumq; ei contra Lymbrōs t̄ Theutones decretū est. Tercio quoq; ei t̄ quarto delatus est cōsulat⁹: quia bellū Lymbricū p̄trahebatur. Sed in quīto cōsulatu collegani habuit Quītum lucanū catulū. Cū priores cōsules a Lymbris t̄ Theutonib? t̄ Ambronib? que erant Hermanorū t̄ gallorū gentes victi sunt iuxta flumen rhodanum. Timor Romæ grandis fuit: quātum vix hannibalis tempe punicis bellis: cū Lymbrias itaq; cōflicxit. Et ex duobus prelijs. cc. milia hostiū cecidit. xxx. milia cepit: interea Lymbrī t̄ Theutones quoq; copia adhuc ifinita erat ad ytaliam transierūt. Iterū a Laiu marioz Quito catulo cōtra eos dimicatu⁹ est: sed a Catuli parte felici⁹. Nam eo p̄lio qd simul ambo gesserunt. c xl. milia aut in pugna aut fuga cesa sunt. xl. milia capta. Romanī milites ex vtrōq; exercitu. ccc. perierunt. Tria t̄ trigita Lymbris signa sublata sunt: ex hīs exercit⁹ Marij duo reportauit. Catuli exercit⁹. xxxi. Sed ab eorū mulierib? grauiorē pene qd ab ip̄is pugnat̄ romanī expti sunt: Hęe etēm plaustris in modū castrorū depositis ip̄e desup p̄pugnantes diu obstitere romanis. Sed cū ab eis ip̄e nouo cedis genere terrorētur: abscisis em cū crine cervicib? in honesto satis vulnere turpes relinquebātur. Ferruz qd in hostes sumpserāt in se suosq; verterūt. Nā missa ad mariū legatione cū libertate ac sacerdotiū non impetrasset nec fas erat: suffocatis elisiq; passim infantib? suis aut mutuis cōcidere vulnerib? aut vinculis e crūnibus suis facto ab arboribus iugisq; plaustrorū peperiderūt.

Anno urbis condite sexcentesimo sexagesimo secūdo: primū rome bellū ciuile cōmotū est. Eodē āno etiam Mithridaticuz: causam bello ciuili Laius marius sexies cōsul dedit. Nam cū Silla cōsul contra Mithridatē gesturus bellū (qui asiam t̄ achaiā occupauerat) mitteret. Isq; exercitu in Campania paulisp teneret: vt bellī socialis qd intra ytaliam gestū fuerat reliquie tollerent. Marius affectauit vt ip̄e ad bellum Mithridaticū mitteret. Quare sillā cōmotus cū exercitu ad urbē venit. Illic cōtra mariū t̄ Sulpiciū dimicauit: prim⁹ urbe armat⁹ ingressus est Sulpiciū interfecit. Mariu fugauit. Atz ita cōsulib? ordinatis in futurū annū Hneo octauioz Cornelio Linna ad asiam pfect⁹ est. In tpe ip̄o dira p̄digia viſa sunt. Nam sub ortu solis glob⁹ igne⁹ regione septētrionis cū maximo celi fragore emicuit. Apud aretinos inconiūto crux e panib? flurit. Tum etiā oīm generū animalia que inter hoīes vivere solita erant: relicis stabulis pascuisq; cū balatu hinnitu mugituq; miserabili ad silvas mōtesq; fugerunt. Nec mora post hec grauiā prodigia bella ciuilia secuta sunt.

Linea Cōsulū romanorum

Laius Lassius Sextus dominicus Longinus Calvinius

Scipio Nasica Calphurnius bestia

Laius Marius Quintus Latulus

Sneus Octavius Cornelius Linna

Illa patricius roman⁹ cū plurima ī ingurthino bello edidisset faci-
nora. Impatoris gloriā a senatu reportauit. qui statim cōtra mi-
thridatē missus in achaia ⁊ asia vicit. Hic ex antiqua atq; p̄clara
scipionū familia ortus: oēm vitā ab adolescentia quibuscūq; flagicq; inq-
natā usq; ad questurā duxit: quā sub mario cōtra ingurtā adept⁹ est. In q̄
quidē officio vitā penit⁹ cōmutauit. Nā cathenas iugurthe manib⁹ iecit:
mithridatē cōp̄escuit: socialis belli luct⁹ repressit: cynne dñationē fregit:
⁊ mariū p̄scriptū ⁊ exulē esse coegit. Erat autē lris grēcis latinisq; optie
eruditus: faciūdus: acer: astutus: glorie cupidus: multaz rerū ⁊ maximē
pecunie largitor: aīo grandis: ita dubitari potuit: fortior an felicior foret
dictator factus. ita rempu. repressit ut nemo illo iniurio: nec bona: nec pa-
triā: nec vitā ipsam retinere posset. Sub priuata tandem vita puteolos se
cōculit morbo intestinali morte obiit. Quo mortuo duo funestissima bel-
la italicū qđ sociale dicebat: ⁊ ciuale syllanū finē habuerūt: que ambo p̄
tracta sunt p̄ decē annos. Cōsumpserūt autē vltra centū quinq̄inta milia
hominū: viros consulares. xxiiij. Senatores fere. ccc. Absq; his qui in to-
ta italia passim deleti sunt.

Onam silla rempublicā cōposuisset sub his cōsulib⁹ bella noua exar-
serūt: vnū in hispania: aliud in pamphilia ⁊ sicilia: tertiu i macedo-
nia: quartū in dalmacia. Nā sertor⁹ qui partiu marianarū fuerat ad bel-
lum cōmouit hispanias. Missi sunt cōtra eū duces Quint⁹: Cecili⁹: Me-
tellus fili⁹ eius. Et in populi ro. ditionē redacti sunt. Ad macedoniā mis-
sus est Appius Claudi⁹ deinde En. Scriboni⁹ Curio. Is dardanos vi-
cit ⁊ usq; ad danubiū penetravit: ita uno tpe multi simul triūphi fuerūt.

Bellū seruile primū inter inicia vrbis herodonio duce sabino in ipa-
vrbē tentatu est: sed hic tumultus magis fuit qđ bellū. Mox impio
p̄ diversa terrarū occupato. quis crederet sicilia multo cruent⁹ seruili qđ
punico bello esse vastatā: terrā frugū ferax: ⁊ quodāmodo suburbana. p̄
uincia late fundis ciuiū latinoq; tenebat. Tandem ppennia impatore de eis
supplicium sumptum est: fuitq; de seruis ouatione contentus ne dignita-
tem triūphi seruili inscriptione violaret.

Anno sexcentesimo vrbis condite. lxxxix. L. Sergius catilina t̄pib⁹
aboz cōsulū nobilissimi genēs vir sed ingenij prauissimi ad telen-
dā patriā cōjurauit: cū quibusdā claris quidē: sed audacib⁹ viris a cicero
ne vrbē expulsus est. Socij eius dephēsi in carcere strāgulati sunt. Ab an-
tonio altero cōsule catilina ip̄e vicit p̄lio est ⁊ interfect⁹. Deinde anno se-
quēti Junio sillano ⁊ L. murena cōsulib⁹ metellus de crea triūphant.

Domperius maxim⁹ romanor⁹ impator maxio in precio apud roma-
nos habitus est: qui denictis magna celeritate pyrratis iterato con-
tra vigintiduos reges oriētis impator designatus est: qui mitridatē i ar-
menia minore nocturno p̄lio vicit. Tigrani deinde regi bellū intulit: dein
de albanis ⁊ regē eoz herodē prudēter ⁊ hiberie regem vicit. Mox itu-
reos ⁊ arabes. Inde ad iudeā trāsgressus est hierosolimā caput gētis ob-
sedit: non solū natura loci verū etiā ingenti muro fossaq; maxie munitam
vix tercio mense expugnauit. M. iudeor⁹ occisis ceteris in fidē acceptis:
muros ciuitatis euerti imperauit: hircanū sacerdotio restituit: aristobolū
captiuū romā duxit: his gestis in asiam se recepit: reuersus deniq; romāz
cum ingenti gloria triūphant Junio sillano ⁊ L. murena cōsulibus.

Caius iulius cesar qui postea impauit anno vrbis condite. 698. cūz
L. bibulo cōsul factus decreta est ei Gallia trāsalpina ⁊ cisalpina ⁊
comata. Addidit ⁊ senatus illiricū cū legionib⁹ denis. Cū quib⁹ p̄ decē
annos bellans grauissima p̄lia cōfecit. Primo vicit helvetios ⁊ usq; ad
oceānū britānicū p̄cessit. Deinde Ariovistū regē cui auxiliabāt Arudes
Marcomones Tribeti Gangiones Sueui ⁊c. fugere cōpulit. Post hec
gentē belgarū ⁊ alios qui uno noīe germani vocant. Deinde facto pon-
te rhenian transgressus. Domuit autē annis. ix. fere oēm galliā: que inter alpes ⁊ flumen rhodanū: rhenus:
⁊ oceanum est: ⁊ circuitus patet: hinc bellū successit ciuale execrandū. Cesār enī e gallia rediens victor alii
consulatū petiūt: contradictū est a marcello: a bibulo: a pompeio: a catone: iuslisiq; vt dimissis exercitib⁹ ad
vrbē rediret: ⁊ pompei⁹ cū impio missus est ppter quā iniuriā potius cōmune ⁊ plusq; bellū exortū est.

Linea Consulum ro-
manorum

Quinta etas mundi

Florentia nobilissima et inclita ac primaria urbiis ethrurie. Eius origo referit in sillatione milium quibus is ager a silla assignatus fuit aduentum. Et quia primas illi sedes ad armenientia ceperunt fluentiam inde primo dictam volunt. Et quidem plinius apud quem primus eius loci mentio facta est fluentinos dicit: pfluenti arno appositos. Venerunt vero hi milites ad annus condite urbis romane sexentesimum et septimum supra sexagesimum. vnde inicium habuisse videt florentia ante christi dei nostri aduentum annos circiter octoginta tres. Condita igit fuit florentia ex fesulanis ad ripas arni fluvij: et prisci homines fluentiam vocauere. Que cum auspicis fundata felicibus vicinas per circuitum ciuitates excellere: mirisque modis imperii propagare cepisset florentia longe melius quam fluentera dicta est. Multis ea ciuitatis per Gothorum tempora incomodis agitata est. Totila enim eam immunitam et desolatam fecerit. Quam karolus magnus instaurare fecit: maioresque ambitu menibus circumdedidit. Et dignissimis privilegiis et magistratibus decorauit. Itaque florentia acceptis vi et in se populariter traductis fesulanis ad annum salutis quartum et vigesimum supra millesimum plurimum opibus et gloria est aucta. Quo item anno Heinricus primus impator ecclesiam sancti Laurentii ad muros florentie edificauit. Ex eo fere tempore per priores artium et vexilleros iusticie pendere opis fornice est ornata: glorioseque virginis dicata. Et quarto abinde anno pallacium item superbissimum quod inhabitant priores edificari cepit. Quinto postmodum anno scz. 1071. productum est pomerium: et mensura urbis est ampliata: et ripis fluminis ultra sacros diui Laurentij edes perpetuo ambitu deducta. Turris vero marmorea inter ceteras orbis campanarias speciosa ad annum inde primum et tricesimum excitata. Ibi per cursoris index maxima in veneratione habet: ob cuius honoris edes polarissima in celebriori urbis loco

dicata habet; quā baptisteriū dicunt. Cuius value ex solido ere existunt; vbi novi & veteris testamenti historie inenarrabili ope sculpe habent. Florentia cū omni italie ciuitati flos nuncupet; etiā p̄ter pulchritudinē & ciuitū urbanitatē viros quoq; in omni genere virtutis p̄stantiores habuit. Quibusq; poetis ornata fuit. Bante Aldegerio & Francisco petrarcha. Quorū bic patre florentino sed exule apud aretū nat⁹ & arquade inter colles euganeos mortuus ac sepultus est. Ille florentinis parentib⁹ floretie natus. obiit Rauenne patria exil. Panlopost iotum habuit pictore celeberrimū apelli equipandū. Habuit quoq; ac cursū iurisconsultorū principe; qui ius ciuale egregie interpretatus est. Reddedit & medicū Tadeū omnium clarissimū. Ornataq; fuit cosmo mediceo quē opum affluentia humanitate & liberalitate supantem ciues europe celebrem reddidit. Cumulantq; eius felicitatē filij sui & nepotes qui florentie vrbi plurima addiderunt ornamenta. Non asteriū p̄cipue celebre sancti marci in quo pulcherrime extictiones & bibliotheca q̄ alias sup oēs eius viri summi magnificentiā ostendunt. Et priuate eius edes in via lata extructe romanoz opibus compande. florentissime autē vrbis originē gestasq; res abuude complexus est Leonardus aretin⁹. Secus florentinā fesula vrbs vetusta & multoz scriptis p̄sertim Salustij & Luij celebrata interiit vel vt sup in florentiā populū opesq; mutauit. Ex cui⁹ montib⁹ qui ad orientē vergit Munio torres oriet florentina abluēs menia: florentinā vrbeam diuidit arnos amnis pontibus in ea quatuor magni opis iunctus. Villem arni supiore qua nullā habet: nūc ager florentinus; vini optimi feraciore quātū p̄fluēti anno apposita planicies ambit fuisse palustrē auunt. Comendanda est multis in rebus florentinoz p̄uidentia: tūcum marie qđ eligēdis cancellarijs que oratoriā spectat: & q̄ vocat humanitatē studia pitos acceptat: ut Leonardū & carolū aretinos Poggii: & an eos collucū q̄ scribēdi dictādiq; arte disertissime tradiderūt.

Quinta etas mundi

Linea Regum Syrie

Antiochus pius

Antiochus ipondius

Demetrius macer

Philippos

Antiochus

Et tunc Syrie regnu sine accepit qd p ducentos viginti annos sub regibus

xvij. duravit.

Post ultimū regem syrie t a Pompeio romanis tributarīa effecta est Syria: Pompeius hierosolimā vēsens urbem cepit: templū reseruit t ad sancta sanctorū usqz accessit: hircano principatū sacerdotij donauit. Aristobolū ei fratre abduxit. Ex tūc iudei libertate penit depositerunt t subiecti romanis esse ceperūt. Et pompeius scauro principi: regionis curā cōmisit relictis secū duab cohortibz.

Scāno: gētē iudeorū in qnqz cōuēt dūisit qsi pētharchias iudee frāgēs supbiā

Orcū suū a senatu surrogat: vt maxime parthos syrie vicinos rebellantes repri meret. Ut quidē cupidissim t insatiabilis cupiditatis: qui audita hierosolimita

ni templi opulentia quā pompeius intactā reliquerat: urbem ingrēssus: templum

quādit: opes duoz milii talentoz abstulit: inde diuertens p mesopotamia i parthiā puenit: morqz eufraten transiuit: t cū pēcarā ventū esset parti subito ingruentes sagittis opp̄ssere romanos: t rapido eq̄ta

tu crassum psecuti sunt: t eū circumventu turpiter interfecerūt: quidā scribūt aurū i os ei infusū eū interisse.

Te Cassius preses syrie Crasso successit. Is tandē mouit exercitū contra Octavianū nongenta argē

ti talenta a iudeis extorquens; demū a philippis occisus est.

Iste antiochus confortatus Triphonē persecutus est et in fugaz verti. Cum Triphon erat partium alexandri primus. Is videns q omnis exercitus murmurabat contra Demetrium iuit in arabiam ut reduceret inde Antiochū: deinde cogitauit Triphon occidere antiochū t imponere sibi diadema: sed timuit Jonathām strenuū defensorem antiochi. Deinde exiuit antiochus in terram patrū suorū: t cōuenerūt ad eum omnes exercitus ita ut pauci essent cum triphōne. Deinde obsedit dorā t conclusit triphonē: tandem in parthia occiditur.

Antiochus Spondius fuit filius antiochi pī. Qui de regno fugit in parthos.

Mithridates pharnacis regis parthoz fili t poniti rex fuit. Apud sinopem natus educatusqz qui cum puer parētibz orbatus est: mox ut adoleuit finiti mos populos et Scythas in suam potestate redegit. Et cū romanis p quadraginta annos varijs euentibz crientissimū gessit bellū. Bythiniā ac capadociam similiter adeptus. Asiam. phrigiam. paphlagoniā t Macedoniā invasit: multa et preclara agens prelia nec vna via romanos aggressus est. Ferut hūc duos et viginti linguas (tot em nationibus imperauit) notas habuisse: ut qua quisqz lingua eū postulasset: eadem sibi ius redderet. Et cū lris grecis inhibutus esset musicē etiā operā dabat. Sobrietatis eximie; laboruz patientissimū. Cū tandem En. pompeius nocturno plio vicit castra diripuit quadraginta mille ei occidit. Pharnaces filius ei cū alios filios trucidasset exercitū aduersus patrē duxit. Mithridates diu ex altissimo mūro filiu frusta p̄catus. Statim descendens ad uxores pelices t filias suas venenū oībus dedit. Qd cū ipse nouissimus oīm haūsisset: nec tñ ppter remēdia quibz se p̄munierat veneno infici posset Gallū quendā vitigis militē inuitauit: eiqz iugulū prebuit. Periit autē apud Bosphorū qui regnauit annis q̄draginta. Quo mortuo apud Synopem consensu pompeij regali se pulchro conditus est.

Demetrius iste frater Antiochi precedētis fuit quem Alexander rex iudeorum occidit.

Philippus ultimū Syrie t Asie rex. iiii. regni ale randri regnare cepit t regnauit annis. ii. Quo regnate Antiochus ei patruus in parthos fugiens pompeio se tradidit: post quē statim philipp hic a gabino consule captus: regnū ei in romano ditionem cessit. Et tunc Syrie regnu sine accepit qd p ducentos viginti annos sub regibus

Mithridates rex

Linea presidum Syrie

Scaurus

Habinus

Crassus

Lassius

Gabinius

Lugdunum transalpine gallie vrbs. Vienne finitima. Octauianī augusti tempibus: Eusebio tēs eā numantio planco ciceronis discipulo oratoris clarissimo: in colle quodām vbi Arar vna rodanūq; miscentur condita fuit. Quāq; francisē petrarcha de ea scribat. Lugdunū nobilis et romanorū colonia est: paulūq; vetustior agrippa: duo hic noti amnes in mare mediterraneū currētes Arar rodanusq; conueniūt. Bonam incole appellat. Que sup̄ reliquias gallie ciuitates Marbone excepta viroyz clarissimoyz ordine diu claruit vt Strabo habet. Nā et vsui magno fuit illis Emporiū ac in presentiarū est. Monetā ar genteā atq; aureā eo in loco iussu augusti romani signabāt duces. Templū etiā ab yniuersis gallis cōmuni designatū impēsa. Et augusto cesari dicatū: ante hāc vrbē edificatū est vbi fluminū est coūcio. Adest et ara dignitatis eximie gentiū. lx. numero inscriptū habēs titulum. Earūq; singularū statua vna: hanc vrbē gen ti olim Segosianorū presidere cōstabat. Que in rhodani et dabudis fluminoyz medio iacet. Relique dehinc gentes vergētes ad rhenū partim a dabude partim ab arare discernūtur. Hī nāq; amnes ab alpibus delati deinde in vnu alueū cōfluetes delabunt in rhodanū. Rursus aut̄ superās rhodanū viennā defert allobro-gumi metropolim. Trib⁹ his fluminis euénit vt initio in aquilonē: dehinc in occidentē deferant. Iāq; in vnu tandem amne cōfluens in austri iterū curuat excurrit. Quoad erūpat: alijs acceptis flumib⁹. Et hinc reliquum in mare cursuz p̄ficit. Templū vero vna cū tota regione sicut Seneca ad Lucillū refert facili igne suo tempe quo ad Agripina: videlicet tempe Senecē exustū est. Quā vrbē inter celas ascribere quibusdā placet. hinc plotinus (Qui prim⁹ rome latinā rhetoricā docuit) duxit originē. a quo Cicero se rome puerū cu⁹ Q. fratre latine primū doctū retulit. hinc sanct⁹ Augendus vita et miraculis clar⁹. hinc sanct⁹ Besiderius episcopus. Et S. Baldomer⁹ cui⁹ miracula crebra ciuitatē reddūt illustrē. hinc roman⁹ abbas: qui prim⁹ ibidē vitā heremiticā duxit. et multorū extitit pater monachoz. Ornat etiā hec ciuitas sancto Nicetio epi scopo: t Hyreno epo policarpi discipulo: qui ibi martyrio coronat⁹. In ea domician⁹ abbas: Lupus ep̄s et anachorita. Antiochusq; ep̄s qui in dño quiescūt. Just⁹ preterea angelis. prim⁹ ibi vitā finiuit. Hec in clita vrbis francoz regib⁹ diu paruit. Qui ibi solēnes nundinas instituerūt. Abi et pilatus t Herodes (vt fertur) a romanis principib⁹ relegati vitā infamē finiere. Lugdunū aut̄ (vt aliquib⁹ placet) a lugda Cesaris legione sic appellata illis locis frequēti hibernatē dictū est. Lugda em̄ gallica lingua idēz quod fulgur designat. Sic etiā vt refert Tacit⁹ legio quedā romana apud hispanos locata est: cui nomē fuit Rapax ad terrendos his appellationibus populos; Nam nomia sunt ista pene timenda sono

F Lion

Quinta etas mūdi

Linea Christi Jacob

Jacob pater Joseph naturalis sed heli pater eius legalis fuit. Huc Matheus. illu Lucas cōmemorat.

tres in campis iericonthinis victus hircanus fugit in hierusalem. Tandem in concordiam venerunt: ut aristobolus regnaret. Hircanus vero sub eo quibuslibet honoribus fungeretur. paulo post hircanus promissis non contentus. ad Aretam regem arabum noctu confugit: unde collecto exercitu venit in iudeam et obsedit hierusalem. Scaurus tamē dux romanorū soluit obsidium. ratus tēpus esse ut defacili iudeam poneret sub tributo. Atq; in hunc modum contententes occasione inuidendi iudeam romanis prebuerūt. Quāobrem pompeii hierosolimā veniēs. Cū eam obsedisset: orta est dissensio in vrbe. Nam fautores aristobolis urbem tueri. hircani eam tradere romanis contendebant. Recepitus tandem in vrbe templū expugnabat. Mense tamē tertio phanum irruptus est. Faustus cornelius Sille filius primus ingredi ausus est. et romani templū pphanauerunt. nihil tamē inde tulit. Hircano vero iterato principatum sacerdotij donavit. Et iudea sub tributo constituta est.

Aristobolus p pompeium post deuastationē vrbis captiuus ad romā pductus est. cum duob; filiis alexandro et antigono totidemq; filiab;. Et extinc iudei libertate penitus deposuerunt. et subiecti romanis esse ceperūt. Hieret iudei administratio Scauro est. missa inde gabinio. Post hec casu elaps; est roma aristobolus. qui magno exercitu iudeorū cōflato. ad eū debellandū missus est a gabinio antoni⁹ aristobol⁹ p gabinū cap⁹ est. iterū romā pduct⁹. In discidio pompeii et cesaris in syriā cū duab; cohortib; missus. verū spes cesaris frustrata. a studiosis pompey veneno perīit. cum iudeani in potestatem cesaris subiūcere attemptauit.

Alexander pōtis sex fili⁹ aristoboli. Is dux romā cū p̄e ducere ex itinere fugit. qui magna manu collecta iudeā populabat. Et hircano patruo insidias ponebat. Obtinebat autē munitissima loca alexandrū hircanū et Mache runta. Occisus deinde antiochie a scipione securi p̄cussus iuxta tenore litterarū pompey. prius habita accusatione in iudicio sup his q; in romanos admiserat

Antigonus Aristoboli iudeorū regis filius. Alexander et aristobolus trucidati antigono solo supstite cum duabus sororibus fugiēs evasit. Cesar syrie iudeeq; potitus antipatrū idumeū virū strenuū iudee procuratorem constituit. Et iterato hircano antigoni patruo regnū concessit. Ita tamē vt nō rex vocaretur. Antigonus ad pachorū parthorū regē cōflato: et ibi vsc; ad obitum cesaris pmansit: deinde urbem expugnauit cōprehensuz hircanū aures eius detibus trūcavit. Ob quā causaz M. anthoni⁹ astate octauiano herodē regē iudee declarauit: qui violenter urbem ingressus antigonū comprehendit et ad antonium in antiochiam vincit remisit. Qui suscepto securi percussum intermit. Et hic finis generis asamoneorū. Nam de familia sacerdotali fuerat. Et regnum iudee defecit.

Alexandra

H **alexandra** vxor **Alexandri** regis iudeorum regnauit annis novem. Nam marit⁹ suus moriens **Hircanū** et **Aristobolum** liberos reliquit. sed regnum huic **Alexandre** vxori tradidit. Eo q; **Hircanus** rerū gubernatiōem ignorās vitam oculos elegerat. **Aristobol⁹** vō efficax et audax erat. Ip̄a ei a pplo plurimum diligebat. Que suscepito magistrato bircanū ppter etatē principē sacerdotū statim ordinauit. Eo tpe orta in iudea heresis pbariseorū. Quoz cōsilio vtebatur in omnibus. nomē autē regium ip̄a tantū ferebat. Eorūq; cōsilio optimates iudeorū occidit aut exilio damnauit cōturbās oīa. hec tamē mīta gesit ad regni p̄seruationē callida circa regni detētione. Attamē cum nec bonū aut iustū aduerteret anq; vitā finiret ad summā calamitatē negotia domus sue pduxit. Et post mortez multis miserijs regnū compleuit. Hente tamē suam in pace custodiuit. Benig; cum inualitudinē seuissimam incidisset. Aristobolus collecta plurimorum manū post matrē se regnatum declarauit. Illa paulo p anno etatis sue. 73. vita deceſſit.

Linea pōtificuz

Hircanus

Hircanus

Aristobolus

Alexander

Antigonus

Bellum civile cesaris et pompeii exercrandi anno primo regni cleopatre surrexit. quo ppter calamitates oim nimia felicitas. Cum enim cesar galliaz inuidit Crassus asiam: Pompeius hispaniam. tres mrimos exercitus: etiam sic orbis imperiu societate triu principu occupat. decem annos traxit ista dñatio. Ex inde qm mutuo metu tenebant. Crassi morte apud parthos: et morte Julie cesaris filie que nupta popeio generi saceriqz concordia matrimonij federe tenebat. statim emulatio erupit iam pompeio suspecte celaris opes: et cesari pompeiana dignitas grauis. Cuius cesar europe quieto potiref imperio: traiecit in greciam ubi pompeiu obsedit cu eo dimicans magna clade cu omni exercitu fusus est et supuenietis noctis beneficio illesus euasit. Ceser agmine citato p epiru in thessaliā prexit: quē pompeius cu maximis copiis insecurus utrinqz acies struxerut. pugitatū est itaqz ingenti contentione dubia sorte. Tandem pompeifusus est exercitus. pompeii statim alexandriā petijt vt a ptholomeo auxilio acciperet verū is ingratisim fortunā magis qz amicitia sequens cu occidit: et caput eius cu anulo cesari transmisit. Quib⁹ ysis statim lachrmas effudit. mortuo pompeio cesar a ptholomeo parricida insidias ptulit: et alexandrie urbis potit cleopatrā ab exilio reuocauit ei regnū cōtulit. Inde biennio syriā puagatus pharnacem mitridatis filiu pono to supauit. Postea cu romā venit iterū dictator et consul creatus in aphyricā transiit. deinde de cōfectis bellis triumphauit. Regressus est romam ubi se impatorem vocari fecit. Et sic reipublice finis hic fuit: que per annos. 464. durauit.

Marcus Tullius

Catilina

Cato posterior
vticensis

Cullius cognomento Marcus et Cicero phs maximus et orator princeps ac romanorum consul. Hic de tulliorz familia que ex municipio arpinati originem traxit et principiū generis in tulliu volscor regem referebat: patreqz tulliu et olbiā matrē habuit. qui vt p̄mū discēdi capax fuit: ingenij magnitudine eqles excelluit. Prima eius cōmendatio circa poetica eluxit: in quo libellos quosdā edidit. Crescētibus annis solutā orationē nature sue magis consentaneā adamauit: puerilibus studiis pactis phie et iuri ciuili operā dedit: post hec sub syllā militauit marsico bello: edilis inde factus: deinde suffragijs po. ro. p̄tor creatus est: postea cōsul vna cu L. antonio. M. antonij oratoris filio tam gloriose id cōsalare imperiu exercuit vt pater patrie appellatus fuerit: hie p̄bliam antea nr̄is l̄ris incognitā explicauit: et ex ingenij sui felicitate cōplurima scripsit. Ex terentia vxore tulliolā et marci filiu haebuit. Semū inclitus orator anno etatis sue. 64. ab antonio per suos satellites sub spē cōcordie cōcedētē octauiano occidit: ei⁹ tñ inimici tandem ignominiose pietūt.

Catilina nobili genere natus magna animi et corporis vi: sed ingenio prattissime fuere. Ibiqz iuuentute suam exercere studuit cu esset aio audax: subdolus varius: et cuiuslibet rei simulator. Qui cum esset flagiosissimus vir et omnium facinorosor dux: horz cateruas circū se semp habere voluit: quibus fretus societibus: ipse flagiosus catilina ad opprimendā rempu. consilium cepit: cu ei maxima spes esset consequendi consulatu: pestiferā coniurationē contra repū. Marco Tullio Licerone consule attentauit. sed cōiuratione p̄alata detectisqz coniuratoz noībus. Lentulus ex clarissima corneliorz gente ortus magistrati primo a senatu abdicatus. Inde cethegus statilius gabini⁹ et cepari⁹ senatorij ordinis viri. decreto senatus in carcere missi: statim vna cu ipso lentulo laqueo strangulatur. Quod ubi cathilina cognouit in transalpinā fugere cogitauit. quo comperito antoni⁹ cu quibusdā legionib⁹ ipm psequēs inter cōfertissimas legiones confodit. atqz ita ciceronis virtute respu. a magnis turbationib⁹ seruata est.

Cato stoicus phus: quem vticensem quidā appellant: qz se apud vticam inter fecit vir doctissim⁹: qui ita doctrine cupiditate flagrant: vt ne in curia quidē duz senatus ageref a lectione temperaret: quo minus grecos lectitaret libros hac scz industria: vt ostēderet alijs tempora deesse: alios supesse temporib⁹. hic docebat rempublicā magis virtutib⁹ qz armis esse tuendam dicens. Nolite existimare maiores nostros armis rempu. ex parua fecisse magnam. Si ita esset: maiorem nos haberemus. Quippe quibus sociorū ciuiū p̄tereagz armorū atqz equoz maior nobis copia est qz illis. Hic quoqz quanto humanam gloriam fugiebat: tantomagis illū gloria sequebatur. Quiqz inter alia sue virtutis opera: ad humane vite instructionem ethicam moralez cu suis rationibus in librū composuit. Ex quo (vt aiunt) parvus ille liber metricus: qui parvulus legit excerpt⁹ est. De eius sententia hanc memoria dignā ponimus: humana vita proprie veluti ferrum est. quod si exerceat conteritur. Si vero non exerceat rubigine consumit. hic teste Augustino seipsum occidit: victoriā cesaris impatiēter ferens: eiqz subiici nolens.

Quinta etas mudi

**Linea Regum
Egypti
Ptholomeus
dionisius**

Cleopatra

Pstipater filius Aristoboli & Crispis vxor eius quattuor filios & tunicas filiam habuerunt: quæ antigenus apud cesarē accusabat. Is veste protecta vulnera demonstrans: verbis non opus esse cicatrices fidelitatem ostenderet inde procurator iudee declaratus est. Post hec faselū hierosolimis natu maiorez sub se procuratore statuit & herodē gallilee pfectit.

Sarbas

Ioseppus

Antipater dñiges crispis.

Phasalus.

Saloma.

Dolonius dionysi⁹. i2. egyptior⁹ rex. regnauit annis. 30. Ad eum pompe⁹ accessit vt auxilia ab eo accipet. Cui ppter tenerā etatē tutor eius a senatu dat⁹ fuerat: verū vir ingratissim⁹ pompe⁹ occidit. Mortuo igit⁹ pompeio cesar alexandriā pfectus a Ptholomeo paricida insidias pculit. qui insidiantū hostiū inopinata multitudine circumuentus scapha cesar confugit: qua mox subsequentū pondere mersa p ducentos passus ad nauē una manu qua carthas tenebat eleuata natando puenit. Sed paulo post nauali plio regiā classem cepit. At ubi Ptholome⁹ liber euasit cesari tenuo bellū intulit: qui cū oī exercitu deletus est. Rex scapha exceptus fugiendi causa multis insilientibus demersus est. Cui⁹ corp⁹ ad litt⁹ denolutū lorice aureate inditio cognitum fuit. Ac si cesar alexandria potitus cleopatrā ipsius Ptholomei sororē ab exilio euocauit eiq⁹ regnū contulit: que post regio comitatu urbem ingressa est.

Oleopatra egypti regina Dionisi⁹ auletis filia quæ ppter flagitia alexandrini eiecerunt. Tam post mortē fratris cesar reginā constituit post morte vo cesaris & res in philippis gestas Antonius in asiam pfectus est. & cleopatrā sumis cōplexus est honorib⁹ adeo vt eā sibi vxorē accipet. Et filios ex ea pcrearet. Ambo etiā in attico bello fuerunt: ambo fuderū. demū ab Augusto supati sunt. Nā antoniu⁹ augustus in nicopoli vrbe captū coegit sibi ipsi manū inferre. Eleopatrā vo vt viuā in pīatem reduceb̄et. que paulopost & ipso in vinculis: alios in sepulchro antoni⁹ viri sui clam admoto aspidis morsu concidit nec quippe nulla fere nisi oris formositate & vere claritatis nota resulſit. Sed ecōtrario auaricia crudelitate atq⁹ oī luxuria mūdo conspicua fuit. Ac sic lagidarū seu egyptior⁹ regum imperiū eversum est: quod p annos. 306. sub regibus tredecim pmanuit: & augustus furente egyptū compoſuit.

Herodes antipatris idumei filius a romanis iudeorū regnū suscipiēs: regnū annis. 37: Antipater em
tpe Sabini syrie pfecti adeo virtutibꝫ claruit vt regnū coniugū meruerit. Et regis arabū nep̄l vxores
aceperit. Ex qua q̄tuor filios suscepit scz phaselū: herodē hūc cognomēto ascalonitā: iōsippū t feroam: t
vnicā filiā noīe salomā. postea veneno extinctus. Et phaselus p̄mogenit⁹ interfec⁹: herodes ad antonium
cōfugiēs. inde iudee rex coronat⁹. Cōtradiditq; ei august⁹ traconitidē t itureā totaq; maritimā. Edifica
uit aut in aschalone domū regiā. Et deinde agnomiatus est ascalonita. Natione em idume⁹ fuit ex patre
arabs vero ex matre. Et extuc xp̄i dñi nr̄i ntitate vicina. Regnū t sacerdotū iudee qd̄ pri⁹ p successiones
maior⁹ tenebat destrictū est. Ac sic moysi p̄phetia cōpleta. Nō deficiet princeps de iuda: nec dux de semori
bus ei⁹ donec veniat cui repositū est: t ipse erit expectatio gentiū. Ipse suscep̄to regno samariā a fundame
nis erigēs. Augustā in honore augusti idest sebasten appellavit. Posuitq; aquilā aureā sup speciosam por
tā tēpli iudeis egriferētibꝫ. Fecit quoq; herodium in q̄ sepult⁹ est. Templū magnificētissime decorauit. Be
mū anno. 26. hircanū principē sacerdotū t ei⁹ filiū qui patri in sacerdotio succedere debuerat interfecit. So
rorēq; ei⁹ vxorē suā cū duobꝫ filiis p̄prijs tā adolescētibꝫ atq; vxoris matrē oēs interemis. Predicti quoq;
cruelitatibꝫ hoc addidit: q̄ sororis sui noīe salome virū occidit. t cū ea alteri vxorē dedisset etiā ipsum e
vita sustulit. Scribas p̄terea oēs ac diuinē legis interptes simili scelere pemis. Postremo funestissim⁹ vir
cū ibu xp̄i ntitatē magoz̄ inditio coguisset. oēs quulos bethleez gladiis interemis. Quo facto repēte mor
bo intercutis p̄cussus: t scatētibꝫ toto corpe vermbꝫ miserā exalauit aīam. quiq; sup̄stribꝫ filiis relictis scz
archelao: herode antipa: antipatru: lysania: t philippo. Ex quibꝫ q̄tuor fuere tetrarchē vt ex euāgelio bī.

Quinta etas mundi

Agrippa colonna' q̄ ad s̄ist̄stri rhenū lat⁹ sm̄ta est. loc⁹ t̄ situ t̄ flumie clar⁹ t̄ pplo. quā alij scribunt Agrippinā d̄cta q̄ uinc Colonia di cit. Ea inferioris germanie vbiorū vrb̄ ad citerioris rheni ripas sita. Temporib⁹ enē troia/ni a qdā troiano colono noie (vt sicard⁹ cremonēsis hz) inicium sūpsit: s̄ postmodū Claudi⁹ im patoris iussu qui agrippine marit⁹ fuit. t̄ vbiōru pp̄lis a sueuis fugat̄ instaurata extitit. t̄ ab agrippina vrore ex eoz p̄genia ducta appellata. quā vrbē sic cōditaz vbiū pp̄li habitare ceperunt. Verores tñ historici oēs asserunt q̄. Ad. agrippa colonie illi⁹ auctor fuit. Qui licet multa domi multa foris preclara cōstruxi: illam tñ ex oib⁹ dignā cēsunt. cui suū nomē imponeret. Edificator ac bellator egregi⁹ dignusq; habit⁹. quē august⁹ sibi generū ex toto orbe deligeret: nō q̄ liscuq; fille: sed dilecte: sed ynice: sed auguste. Is vrbē in emulationē Treueris opulentissimā ordinauit: vt seditiones gallie coprimere posset Hildericus aut rex frācorū lōge postea ex agrippina sautores Egidii romani eiecit: francis impositis ex frācorū incolatu Coloniā appellauit quāq; nōnulli coloniam romanorū esse dixerūt.

Que ciuitas cū rothianorū sociā esset: fatali igne p̄sumpta est: in q̄ capitolii t̄ edificia t̄ rit⁹ romā noxinstar fuere t̄ adhuc nōnulla extant: habet enim capitolii ad effigiē romani nisi q̄ p̄ senatu illic pacis t̄ belli consilia agitante: hic famosi iū uenes ac puelle nocturnas laudes deo cōcīnunt eterna cōcordia. Ibi rotarū t̄ armoz strepit⁹ ac gemut⁹ captiuoru. hic quies t̄ gaudiu ac iocantū voces. deniq; illic bellū illuc pacificus triū phator ingredit⁹. Videb̄ ibi templū vrbē mea pulcherrimū quāvis in expletū qđ haud im merito sumū vocat. Magorū ibi regū corpora ab ortu usq; ad occasum tribus saltibus transiuncta Quos ad etberēū quondā regē ad presepiā val gientē cū munerib⁹ veneratos legimus. hec libera ac insignis vrb̄ metropolis est. Unius archiepiscop⁹ romānū eligit impatorē. In ea multi scīa t̄ scītate claruere viri: quoꝝ de numero se uerin⁹ ipsius vrbis ep̄pus. Et albertus magnus cui⁹ corpus apud predicatorēs obseruat̄. Ibi so. ex thebeorū legione cursuz sui agonis copleuerūt. Ursula q̄s cū undeci virginū milib⁹ t̄ alij nōnulli in ea martirū p̄meruerūt. Mirū aut̄ est quāta ibi ciuitas que vrbis sp̄es: que viroꝝ

grauitas que mudiicie matronarū. Peruetus
gētis colonie ritū esse vulgo p̄suasus presertī fe
mineo Franciscus petracha scribit. Qui hoc in
signe spectaculū vidit. In vigilia Johānis ba
ptiste cū sol ad occidētē vergit. Ois ripa precla
ro t̄ ingenti mulierū agmine tegif: t̄ incredibi
lis sine offensione cōcursus erit: vicissimq; ala
tres pars herbis odoriferis intinctis reductisq;
post cubitū manicis candidas in gurgite man
t̄ brachia lauant. Et tradūt oēm totius anni ca
lamitatē eminentē flumiāli illius diei ablutione
purgari. t̄ deinceps letiora succedere. Itaq; lu
strationē esse annuam in exhausto semp studio
cultū colendūq;. O nimū-felices rhēni accolē
quoz ille miserias purgat germanie superioris
nec h̄ister nec albis italicorū nec padus vñq; va
luit purgare nec tyberis pigrōra sūt hec flumi
na. Prope coloniā aquēsis vrbis Aquisgrani
dicta karoli magni sedes. t̄ in tēplo marmoreo
verendū barbaris gentib; illi principis sepul
chrū. is statuit vt successores sui primā inde co
ronā. Et p̄ma inde imperij auspicia capescerēt:
q; hodieq; seruaf: seruabit qdū romani frenā
imperij theutonica manus aget.

corriuat] atq; emēdat] lac⁹ septigētos fecit: idq; fuit qd̄ octauianū augustū pplo romāo vinū peteti s̄biratū
r̄ndisse scribit suetoni⁹ tot aqs̄ itroduxit agrippa gener me⁹ t̄ vinū qrit̄ colonieq; nomē t̄ dignitatē dedit.

L. pomponius

Leoneus

Ab. agrippa

L. pōponi⁹ histori⁹
orator atellenaz
sc̄ptor p̄ h̄ tēp⁹ (eusebio
teste) clar⁹ fuit. q̄ geogra
phie libellū edidit. in q̄
vrbū distantias t̄ loca
queq; mensurat.

L. Eone⁹ grāmaticus
doctissim⁹ Hn. pō
pei libert⁹. Is iussu dñi
sui pōpei ḡmetaria i me
dicina q̄ pōpei⁹ deuicto
metridate i suis scrinij⁹
cōpererat: i nřm trāstulit
sermonē. metridates em
medicine curiosus ab oī
bus s̄biecti suis singula
medicinalia exq̄rēs cōmē
tationū horū t̄ exēplaria
i archanis suis reliqrat.

A. grippa gener octa
viani edificator e
gregi⁹ rome q̄ multa cō
struxit i edilitate sua ad
iecta v̄ginea aq̄ ceterisq;
coloniae nomē t̄ dignitatē dedit.

